آفت زدایی شد
۱۸/۱/۲۴

آستان قدس

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

نام کتاب: حق الیقین

مؤلف متن: علامه مجلسی — محشی:

شارح: — مترجم:

تاریخ تحریر: — نوع خط: نستعلیق — تعداد سطر: ۱۸

موضوع: اخبار — زبان: فارسی — عدد اوراق:

طول ۲۳ عرض ۱۴/۵ شمارهٔ عمومی ۳۱۱۰۸

وقفی / خریداری: اهدایی دکتر فریدون مقتدری

تاریخ وقف: تیرماه ۱۳۸۴ — نام کاتب:

ملاحظات: کاغذ تحریری. عناوین به شنگرف. جلد: گالینگور

اهدایی جناب آقای دکتر فریدون مقتدری
سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

بسم الله الرحمن الرحيم

1

فهرست کتاب مستطاب حق اليقين و آن مشتمل است بر شش باب و یک خاتمه

باب اول در اقرار بوجود حق تعالی و صفات کمالیهٔ اوست و در آن ده فصل است 2

فصل اول در اقرار بوجود صانع عالم است و در آن سه دلیل است 2

دلیل اول آنکه هر مفهوم که آدمی تعقل آن مینماید ... 2

دوم بعضی از محققین گفته اند ... 3

دلیل سیوم معجزاتیست که از پیغمبران و اوصیای ایشان صلوات الله علیهم ظاهر گردیده 3

فصل دوم آنکه حق تعالی قدیم و ازلی و ابدیست و عدم بر او محالست همیشه بوده است و همیشه خواهد بود 4

فصل سیوم آنکه خدا قادر مختار است و هیچ ممکن از تحت قدرت او بیرون نیست 4

فصل چهارم آنکه خداوند عالم عالمست بهر معلومی و تغیر در علم او نیست 4

فصل پنجم آنکه حق تعالی سمیع و بصیر است 5

فصل ششم آنکه حق تعالی حی است یعنی زنده است 5

فصل هفتم آنکه حق تعالی مرید است یعنی کارها از او باراده و مشیت او صادر میشود 5

فصل هشتم آنکه حق تعالی متکلم است یعنی ایجاد حروف و اصوات مینماید 5

فصل نهم آنکه باید دانست که حق تعالی صادق است و کذب و دروغ مطلقا بر او روا نیست 6

فصل دهم آنکه صفات کمالیه الهی عین ذات مقدس اوست باین معنی که او را صفت موجودی نیست 6

... صفات کمال الهیه 6

باب دوم در بیان صفاتیست که از حق تعالی نفی باید کرد و در آن هشت مبحث است 6

مبحث اول آنست که او یگانه است و شریکی ندارد 6

مبحث دوم آنکه حق تعالی مرکب نیست ... وجوه ... نیست 7

مبحث سوم آنکه صانع عالم مثل ندارد 8

مبحث ... دیده ...

صانع عا...

طعن اول از طریق شیعه مجمل از آن روایت میکنم 133

قصهٔ اراده خالد بشهادت حضرت امیر المؤمنین ع و سزا یافتن آن لعین 135

فصل دوم در آنچه وارد شده است از اخبار و سیر که دلالت بر بهتان اهل حدیث ایشان میکنیم 141

خطبهٔ حضرت فاطمه علیها السلام در وقت غصب فدک 137

طعن پنجم آنکه در جمیع کتب کلامیه و احادیث عامه روایت کرده اند که عمر در خلافت خود بر منبر گفت کانت بیعة ابی بکر فلتة 148

طعن ششم آنست که چون خلافت به ابوبکر رسید خالد را فرستاد بر قبیلهٔ بنی یربوع که زکوة از ایشان بگیرد 148

طعن هفتم آنست که در اخبار از طرق عامه وارد شده است که ابوبکر اقاله و استعفا از خلافت میکرد 152

طعن هشتم آنست که ابوبکر جاهل بود باکثر احکام دین و تفاسیر 152

طعن نهم آنکه چون ابوبکر آثار موت در خود مشاهده کرد خواست که در عذاب خود عمر را هم شریک بکند 154

مطلب دوم از فصل هشتم در بیان قلیلی از بدع و قبایح عمر است و در آن ... طعن است 154

طعن اول در بیان حدیث دوات و قلم است و اشباه آن 155

طعن دوم ... انکار کردن ... که بر هیچ عاقلی وقوع آن مخفی ... 162

طعن سیوم آنکه حرام کرد حج تمتع و متعه زنان را 163

طعن چهارم آنست که چون مغیره ... شعبه از جملهٔ روسای منافقین و دشمنان حضرت امیر المؤمنین ع بود او را دوست میداشت 164

طعن پنجم آنست که ... روایت کرده اند که ... عمر در خطبهٔ خود گفت که اگر بشنوم که ... صداق زیاده از مهر زنان پیغمبر گرفته است پس خواهم گرفت 166

طعن ششم که از اعظم طعنهای اوست و صحیح است در ... ماندن ... خدا و انکار حکم تیمم است 167

طعن هفتم آنست که در وقایع بسیار حکمهای خطا میکرد و سایر صحابه او را تنبیه میکردند و بر میگشت 168

طعن هشتم بدعتهاییست که او در دین خدا کرد برای خود با ... سازی 169

در ... بدعت و وجوه آن 170

طعن نهم قصهٔ شوریست که از اعظم قبایح و اشنع قضایاست 172

طعن دهم آنکه ابوبکر را در ... رسول ص دفن کرد و وصیت ... نیز در آن خانه دفن کردند 183

مطلب سیوم از فصل هشتم در بیان ... از مطاعن عثمان است و در آن ... جاری ... 184

طعن اول آنست که اقارب کافر و منافق فاسق خود را که اهلیت هیچ امری نداشتند حاکم و والی مسلمانان کرد 184

طعن دوم آنکه حکم ابن ابی العاص که حضرت رسول ص او را از مدینه بیرون کرد او را و امثال او را بمدینه آورد 184

بسم الله الرحمن الرحیم

این مطالب ...

الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد العلیم القدیر الذی لیس کمثله شیء و هو السمیع البصیر
والصلوة علی اشرف العارفین و فخر النبیین محمد و عترته الذین فازوا بالقدح المعلی
من الفضل والعلم والیقین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین

اما بعد خامه شکسته زبان و بیان ابکم نشان تراب اقدام ارباب یقین و خادم اخبار
ائمه طاهرین صلوات الله علیهم اجمعین محمد باقر بن محمد تقی حشرهما الله مع موالیهما الاکرمین بر
صفایح قلوب و صحایف ارواح طالبان مناهج حق و یقین تصویر و تحریر مینماید که بدلایل عقلیه
و نقلیه ظاهر و هویدا گردیده که حق تعالی این جهان فانی را عبث نیافریده و انسان را که خلاصه
این جهان و علت غائی آفریدن آنست برای معرفت و عبادت خلق کرده است که باین دو قدم
... عروج بر معارج بهشت جاودانی نمایند و بلذات فانیه این دار غرور مغرور نگردیده
... دو حبل متین خود را بسعادت باقیه آخرت رسانند و از آیات و اخبار بسیار
معلوم است که عبادت بدون معرفت که ایمان عبارت از آنست صحیح و مقبول نیست
پس اول چیزی که بر مکلف در ابتدای تکلیف واجب است تحصیل ایمان است و اکثر خلق
از این معنی غافل اند و ارکان دین را ندانسته اند و قلیلی را که از ناقصی چند امثال ... گرفته اند ... تحقیق
نکرده اند و بمحض تقلید اکتفا نموده قدم از درکات ... بدرجه ... الله

بیقین بلند ... اگرچه ... در کتب مبسوطه عربی و فارسی این مطالب عالیه را به عبارات
... ایراد نموده ام اما اکثر خلق را باعتبار عدم اعتنا و اهتمام در این نوروزین ...
... که بملاحظه ... ادراک آنها انتفاع بسیاری نمی یابند
لهذا مختصر اراده نمودم که در این رساله مختصر که جامع عمده آن مطالب عالیه را به بیانهای
واضح قریب بافهام ایراد نماید و توفیق الله سبحانه فی الجمله بر وفق مراد بانجام رسید و مسمی
بحق الیقین گردید و چون از برکات عهد و اوان و ثمرات امن و امان ایام سعادت
فرجام دولت عظمی و سلطنت کبری اعلی حضرت شاهنشاه ملایک سپاه ظل الله سید بحر ...
سلاطین جهان باسط بساط امن و امان مظهر الطاف ربانی مهبط فیوضات سبحانی نوادرت
... سلاطین کامکار نزد خواقین جم اقتدار مبراع دودمان مصطفوی
نونهال گلستان مرتضوی انجمن افروز محفل عدل و داد شعله جانسوز نهال جور و بیداد ممهد
اساس عدل و تمکین مشید ... والای شرع متین سلطان ستاره سپاه گردون بارگاه
مصدوقه السلطان العادل ظل الله فایز بدرجه عالیه ترفیع درجات من نشاء و مصداق ...
یختص برحمته من یشاء اعنی السلطان بن السلطان و الخاقان بن الخاقان سمی ثالث
الائمة ... السلطان حسین بهادر خان مد الله ظلال جلاله علی رؤس العالمین
تمامه الی ظهور دولت خاتم الوصیین صلوات الله علیه و علی آبائه الطیبین بود بنظر الهام
منظر اشرف رسانید امید که مقبول طبع اقدس گردد و مثوبات آن روزگار فرخنده آثار
... و چون ایمان عبارت است از تصدیق بوجود حق تعالی و صفات کمالیه و تنزیهیه او
و اقرار بحقیقت انبیا علیهم السلام که از جانب حق تعالی برای تکمیل خلایق برایشان مبعوث
گردیده اند خصوصا پیغمبر آخر الزمان محمد بن عبد الله صلی الله علیه و آله و اقرار بانچه آنحضرت از جانب ...

از روزی که جهنم را خلق کرده است شاید گمان کنید که چون روز قیامت شود حق تعالی بدنهای
اهل بهشت را با ارواح ایشان بسوی بهشت فرستد و بدنهای اهل جهنم را با ارواح
ایشان در جهنم ساکن گرداند خدا را کسی عبادت نخواهد کرد در بلاد او و خلقی نخواهد آفرید
که او را عبادت کنند و اعتقاد بیگانگی او بکنند و تعظیم او نمایند چنین نیست بلکه خلقی
دیگر خواهد آفرید که او را بیگانگی عبادت کنند و زمین دیگر را خواهد آفرید که ایشان را بر
دارد و آسمان دیگر خواهد آفرید که بر ایشان سایه بیفکند آیا نشنیده که حق تعالی
فرموده است روزی که بدل شود زمین بغیر زمین و بدل شوند آسمانها و باز فرموده است آیا
مانده شده ایم و [illegible] آمده ایم از خلق اول بلکه ایشان در شبهه اند و شک دارند در خلق
تازه و مراد آن خلقی است که بعد از قیامت خواهد شد و ایضاً در خصال بسند معتبر از حضرت [illegible]
روایت کرده است که در تفسیر آیه دوم فرمود که حق تعالی چون فانی میگرداند این خلق را و این عالم
را و ساکن میگرداند اهل بهشت را در بهشت و اهل جهنم را در جهنم تازه میکند عالمی بغیر
این عالم [illegible] از غیر نر و ماده که او را به یگانگی بپرستند و از برای ایشان
خلق میکند زمینی را بغیر این زمین که ایشان بر روی او باشند و آسمانی بغیر این آسمان
که بر بالای سر ایشان باشد و شاید گمان کنی که خدا همین یک عالم را آفریده است و خلقی
بغیر شما نیافریده است بلکه بخدا سوگند که حق تبارک و تعالی هزار هزار عالم و هزار هزار
آدم آفریده است که شما در آخر این عالمها و آدمهائی بدانکه این احادیث را اکابر محدثین
معتبره ایراد کرده اند و متکلمان امامیه متعرض این مطلب بنفی و اثبات نشده اند و منافات
با ادله عقلیه و اصول قطعیه ندارد و اما بحدی نرسیده است که موجب جزم و قطع باشد و اخبار
بسیار وارد شده است که امور غریبه و احادیث عجیبه از ما بشما میرسد و عقل شما از قبول آنها ابا

[illegible] کند مبادرت برد و انکار منمائید و تکذیب قایل آنها مکنید [illegible]
پس [illegible] نفی آنها نمیکنیم و جزم بوقوعش نمیکنیم
و در مرتبه تجویز و احتمال میگذاریم
تمام شد رساله حق الیقین
بتایید رب العالمین
وصلی الله علی محمد
و آله
الطاهرین